

Згідно з дослідженнями Кембріджського Університету порядок букв в слові при написанні не впливає на його розуміння, адже найважливіше для сприйняття – це перша і остання букви, які повинні бути на своїх місцях. Інші букви в слові можуть займати довільний порядок і, що найцікавіше, це не буде заважати розумінню написаного. Унікальність людського мозку в тому, що він сприймає слово в цілому, а не окремо кожну букву. Це означає, що мозок людини запам'ятовує переважно форму кожного слова, а не зміст, а отримане «повідомлення» не читається, а розшифровується.

Сучасний сленг, який широко використовується в Інтернет-мережі є надзвичайно різноманітним. Аббревіатури, які постійно створюють Інтернет-користувачі – це варіації типу *LOL* (laughing out loud, laugh out loud), *JK* (just kidding), *OMG* (Oh my god); складніші утворення з певним емоційним забарвленням – *KTHXBAI* (OK, thanx, bye) або *LYLAB* (Love you like a brother) або *LYLAS* (Love you like a sister). При спілкуванні в мережі користувачі не лише використовують сленг, але і часто умисно перекичують написання слів або будують неправильні граматичні конструкції, таким чином Інтернет, нажаль, сприяє поширенню неграмотності користувачів. Наприклад, пишуть *labtop* замість *laptop*, *alright* замість *all right*, тощо.

Всесвітня мережа Інтернет дала можливість для створення багатьох неологізмів англійської мови, які розширюють та змінюють своє значення, а продуктивний формат *web* допоміг з'явитись парадигмі таких інновацій як *web bug*, *webcast wedding*, *web cramming*, *web-isode*, *weblish*, *webmail*, *webology*, *web rage*, *webrarian* тощо. Інтернет-технології зумовили утворення ретронімів для позначення нових назв, змінених після того, як первинне найменування стало використовуватися для іншого предмета — або для того, щоб відрізнити новий предмет від раніше існуючого, як *hard mail* (звичайна пошта) або *real time* (реальний час), адже з'явилися такі поняття, як *e-mail* (електронна пошта) і *virtual time* (віртуальний час).

Поява та розвиток Інтернету впливають як загалом на суспільство, так і на роль тексту в суспільстві зокрема. Інтернет змінює свідомість особистості, формує новий, мережевий спосіб життя та мислення. Це суттєво впливає на мову, створюючи в ній неологізми, ретроніми, нові аббревіатури. Інтернет-спілкування – це вже не просто особливість Інтернет-користувачів, але й одна з умов впливу на зміну мовленнєвої поведінки всього суспільства в цілому.

Список використаних джерел

1. Андрусак І. В. Англійські неологізми кінця ХХ століття як складова мовної картини світу: автореф. дис. канд. філол. наук: спец.10.02.04. «Германські мови» / І. В. Андрусак. – К., 2003. – 20 с.

Москальова Надія Петрівна

Кандидат історичних наук, професор

*Харківський національний технічний Університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

ЖІНКИ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У 1930-х рр.

Основним завданням вищої школи у 1930-ті роки була підготовка нової народної інтелігенції, яка відповідала б усім завданням побудови нового соціалістичного суспільства. Про конституційну рівність жінок і чоловіків говорилося в усіх Конституціях України 1920-х рр. Після прийняття Конституції УРСР 1937 р. питання про рівноправність чоловіків і жінок в радянській Україні вважалося вирішеним. У ст.121 цієї Конституції проголошувалося «Жінці в УРСР надаються рівні права з чоловіком у всіх галузях господарського, державного, культурного і громадсько-політичного життя. Можливість здійснення цих прав жінок забезпечується наданням жінці рівного з чоловіком права на працю, оплату праці, відпочинок, соціальне страхування і освіту, державною охороною інтересів матері і дитини. Наданням жінці при вагітності відпусток зі збереженням утримання, широкою сіткою родильних будинків, дитячих ясел і садків» [1, с.429].

Становлення вищої школи у 1930-ті роки здійснювалося в складній економічній та політичній обстановці. Технології побудови нового суспільства комплексно впроваджувалися в усіх напрямках створення освітянського середовища. Цікавими в цьому напрямку є правила вступу до вnz у 1930/31 навчальному році. Уже п.1 визначав, «...що особи, які живуть на нетрудові доходи або які позбавлені виборчих прав, у вищі навчальні заклади не приймаються». Приймальні комісії вnz самостійно повинні були здійснювати класовий відбір кандидатів в навчальні заклади. В основних правилах прийому до вnz Наркомпросу на 1930/31 навчальний рік вказувалося на ту квоту, яку необхідно було витримати приймальним комісіям, затверджуючи списки вступників. Пункт 1 документу нагадував про цю квоту, зокрема про (говорючи теперішніми категоріями, гендерний аспект) відсоток жінок, яких необхідно

прийняти до вnz: «...г)жінок не менше: 20% - в індустріальні, 30% - в сільськогосподарські і 35% - в економічні вищі навчальні заклади» [2, с.72].

Приймальними комісіями Харківського інституту механізації та електрифікації с.х. (ХІМЕСГ) у 1930-ті роки не вдалося в повній мірі виконати партійні рішення про 30% зарахування жінок до навчального закладу, відсоток студенток серед прийнятих був меншим. Враховуючи важливість модернізаційного ривка країни, партійні та господарські органи намагалися максимально залучити жінок до процесу соціалістичного будівництва. Партійні та державні органи приймають рішення про збільшення щорічної квоти для жінок, які бажають навчатися на робітничих факультетах. Про це теж дана директива приймальним комісіям. В державній інструкції по розподілу стипендій містилася директива: при забезпеченні стипендіями при однакових умовах перевагу надавати жінкам. Зокрема, дана директива обов'язкового забезпечення стипендіями жінок вагітних та тих, що мають малу дитину і не мають інших джерел до існування. Щорічно кафедра соцігієни Харківського медичного інституту обслідувала значну групу харківського студентства. За даними 1930/31 навчального року: стипендію як єдину форму матеріального забезпечення мали 47,4% жінок. Приробіток до стипендії мали 10,7% жінок. 57,6% жінок заявили, що засвоювати їм дисципліни надто важко. Серед причин, що впливали на слабе засвоєння навчальних дисциплін були виділені: погане матеріальне забезпечення, незадовільні умови харчування, недостатня підготовка, несприятливі умови проживання, зокрема в гуртожитках, значне завантаження громадською роботою. Допомога батьків чи родичів як джерело існування зустрічалися у 21,5% жінок. Значні проблеми у студентській молоді (жінок) були із здоров'ям, тільки 4% жінок вважали себе здоровими. Студентки хворіли на хвороби нервової системи, серцево-судинні, органів травлення, туберкульоз. Засвоєння знань студентками фахівці не визнали задовільним.

Жінки відігравали значну роль у становленні та розвитку ХІМЕСГ у 1930-ті рр. – студентки, викладачі, прибиральниці, швейцари, бібліотекарі. Так, у 1934 р. в інституті серед студентів жінок було 173. Серед 74 дипломників 1934/35 навчального року жінок було 13. Ми знаходимо жінок і серед викладацького складу. Так, серед професорсько-викладацького складу 1930-х рр. ми зустрічаємо асистентку кафедри фізики Гугель Е. М., секретаря факультету механізації сільського господарства Спесивцеву К.Р., викладачів Сігал О.С., Вернигору А.П., Шварцман О.І. На кафедрі хімії працювали доценти Алексеева Н.А. и Андронікова Н.Н., які у 1934/35 рр. розробляли наукову тему «Швидкий метод визначення у сплавах рідкісних елементів: молібдену, хрому, ванадію» [3, арк..4]. Жінки працювали також на кафедрі мов. Нам відома Іванівська Т. – асистентка кафедри мов, яка викладала англійську мову. Жінки працювали на кафедрах лаборантами, у господарській частині – прибиральницями, швейцарами, у бібліотеці. На жаль, серед керівного складу інституту жінок не було. Проте, вони відіграли значну роль у становленні нашого навчального закладу, у формуванні освітніх, педагогічних, наукових традицій вnz, не зважаючи на те, де вони працювали.

Список використаних джерел

1. Хрестоматія з історії держави і права України. Навч. посіб. – К: Юрінком Інтер, 2003. – 656 с.
2. Сельскохозяйственные вузы, техникумы и рабфаки на 1930/31г. (Итоги реорганизации с.х. образования). – М.-Л.: Сельхозгиз, 1930. – 104 с.
3. Державний архів Харківської області (ДАХО). – Ф.Р.- 5945. – Оп. 1. – Спр. 4.

Дяченко Олена Валеріївна

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ЖАНР СОНЕТА В ІСТОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ

У 2020 році світовому сонетові, який зародився в Італії, виповниться 800 років. Перший відомий нам сонет написав нині маловідомий автор Джакомо да Лентіно у 1220 році. Виник цей вірш, як вважають дослідники, на найвищому ступені поетичного розвитку, щоб показати світові ще не бачену гармонію змісту і форми, і протягом кількох століть розвивався багатьма поетами з різних країн світу, зусиллями яких він, кажучи словами знаменитого німецького поета й теоретика Йоганнеса Бехера, перетворився на «основну форму поезії» [1, 436].

В Італії сонет досяг найвищого рівня розвитку насамперед у творчості геніальних Данте, Петрарки, Мікеланджело. У різні часи й епохи видатні поети світу утвердили сонет як жанр, без якого неможливо уявити поезієтворення. Французи Ронсар, Дю Белле, Рембо, Бодлер; англійці Шекспір, Кольрідж, Шеллі; німці Гете, Гайне, Бехер; іспанці Лорка, Камоенс; словенець Прешерн; словак Орсаг-Гвездослав; чехи Незвал, Чех; поляки Міцкевич, Стафф; росіяни Пушкін, Брюсов – ціле сузір'я першорядних поетичних імен, що зробили сонет воістину безсмертним, довівши його писання до ступеня найвищої досконалості.